

Samenvatting inwonersbijeenkomsten oriëntatie(zoek)gebied Noordrand van de gemeente Nieuwkoop

Bijeenkomsten 15 mei 2023 bij Kolb in Vrouwenakker

De twee bijeenkomsten in Vrouwenakker zijn bezocht door zo'n 50 bewoners die in de omgeving van het oriëntatie(zoek)gebied langs de Noordrand van de gemeente Nieuwkoop (waaronder Vrouwenakker) wonen (zie kaartje met zoekgebieden op Denkmee).

Doel bijeenkomsten

Om in 2030 0,08 TWh per jaar duurzame energie te kunnen produceren is er zo'n 60 ha zonnevelden en 20 ha zonnepanelen op grote daken nodig. De gemeente wil geen wildgroei aan zonnevelden in ons landschap. Om regie te houden op initiatieven voor zonnevelden ontwikkelt de gemeente een beleidskader met algemene voorwaarden en ruimtelijke- en maatschappelijke criteria. Het doel van de inwonersbijeenkomsten is op te halen wat inwoners belangrijk vinden bij het ontwikkelen van zonnevelden. Dat kan de gemeente als input meenemen voor het opstellen van een beleidskader.

Algemene indruk

De indruk is dat veel inwoners nuchter tegen het vraagstuk aankijken. Ze willen weten wat er speelt en betrokken worden wanneer zich een ontwikkeling rondom een zonneveld voordoet. Met het oog op de huidige beperkingen van het elektriciteitsnet (netcapaciteit en netcongestie) vragen inwoners zich af of er in het gebied nog ruimte is voor zonnevelden. Vanwege de bebouwing in het gebied en de kleinschaligheid van de kavels zijn zonnevelden (groter dan 5 ha) moeilijk te realiseren. Dat maakt dat de focus in dit oriëntatie(zoek)gebied meer ligt op kleinschalige zonnevelden (1 à 2 ha).

Inpassing zonnevelden

Aanwezigen konden aangeven welke van de ruimtelijke criteria zij belangrijk vinden (Uit het zicht, Openheid landschap, Natuur voorop, Maximale opbrengst per ha en Multifunctioneel gebruik). Eigen aandachtspunten konden zij ook kwijt. Vervolgens hebben de deelnemers aangegeven welk van de criteria zij het belangrijkste vinden. Daaruit is een beeld af te leiden hoe inwoners aankijken tegen een mogelijke inpassing en ontwikkeling van zonnevelden in de Noordrand (bovenland langs De Amstel). Hieronder is dat samengevat in een tabel.

	Beschrijving / ruimtelijke criteria	Uit het zicht	Openheid landschap	Natuur voorop	Maximale opbrengst per ha	Multifunctioneel gebruik
Deelgebied 4	Noordrand	35 deelnemers				
	Belangrijk	23	13	10	4	10
	Belangrijkst	17	2	6	3	2

Algemeen beeld

De inwoners willen graag dat zonnevelden aan het zicht worden onttrokken. Naast aandacht voor openheid van het landschap en groen en natuur vindt men het ook belangrijk om het zonneveld zoveel mogelijk te koppelen aan andere functies (in dit gebied vooral glastuinbouw). Met het oog op het gebruik van opgewekte stroom voor de eigen energievoorziening komt regelmatig terug dat energieopslag deel moet uitmaken van de ontwikkeling van een zonneveld. Dit komt ook voort uit de huidige problemen op het elektriciteitsnet in het gebied en de beperkingen die dat heeft in relatie tot energieopwekking.

Verder gaven inwoners mee dat er aandacht moet zijn voor het beperken van hinder vanuit zonnevelden naar de directe omgeving. Denk hierbij aan afstandscriteria, voldoende groen en het vermijden van schittering.

Suggesties:

- Zet een buurtbatterij in om overschot op te slaan
- Ontwikkel een coöperatief zonneveld (via energiecoöperatie)
- Koppel de toelevering vanuit zonnepanelen (daken, velden) aan de nieuwe woonwijk
- Bekijk of er een koppeling mogelijk is met het bedrijventerrein in De Kwakel

Combinatie van glastuinbouw en zonnepanelen

We hebben gesproken over mogelijke combinaties van teelten/teelttechnieken en zonnepaneelopstellingen en hoe de zonnestroom efficiënt gebruikt ou kunnen worden.

Een aantal tuinders heeft verouderde kassen. Innovatie vraagt ook forse investeringen. Sommige tuinders overwegen te stoppen met de glastuinbouwactiviteit en de vrijgekomen ruimte te benutten voor andere doeleinden. Een aantal aanwezigen vond zonnepanelen met daksystemen in combinatie met volle grond teelt onder de panelen interessant.

Lokale betrokkenheid

Aanwezigen vinden het belangrijk om goed geïnformeerd te worden als er ontwikkelingen zijn. Men wil betrokken worden bij plannen van ontwikkelaars. Als een ontwikkelaar een plan met inwoners deelt, zien velen hierin graag een actieve betrokkenheid van de dorpsraad en/of de (energie)coöperatie. Men vindt het belangrijk dat er goed naar inwoners geluisterd wordt en dat er ook echt iets gedaan wordt met de opmerkingen. Iets meer dan de helft van de aanwezigen die de Mentimeter hebben ingevuld wil zelf wel financieel participeren (in wat voor een vorm dan ook). Het merendeel wil dat in de plannen voor zonnevelden een goede inpassing is met ruimte voor groen. Als het voor een ontwikkelaar niet lukt om het plan financieel haalbaar te maken, dan vindt het merendeel het niet bezwaarlijk dat de overheid financieel bijspringt.

Welke daken tellen in de RES mee voor de productie van groene stroom?

De RES staat voor Regionale Energie Strategie. Hierin heeft het Rijk bepaald dat in totaal 35 TWh per jaar op land aan elektriciteit duurzaam geproduceerd moet worden. Dat moet met bestaande technieken als windturbines en zonnepanelen. Kleine daken van particulieren tellen niet mee in de RES, alleen grote daken van bedrijven en instellingen. Als er sprake is van 15 kWp opgesteld vermogen of meer op een zakelijk dak, telt de jaarlijkse productie ervan mee in de RES. Dit komt ongeveer overeen met ruimte voor meer dan 45 panelen op het zakelijk dak (gerekend met 350 Wp per paneel). In feite maakt het niet uit of deze installatie op het dak staat of in een veld. De ambitie vanuit de gemeente is dat er 0,02 TWh in 2030 op grote daken geproduceerd wordt. Dat komt grofweg overeen met 91.000 kWp (circa 260.000 panelen van 350 Wp).

Hoe ver zijn we?

We maken gebruik van het databestand van de Rijksdienst Van Ondernemend Nederland (RVO) . Deze dataset is gebaseerd op de detectie van gerealiseerde zonnepanelen op basis van de meest recente luchtfoto's (winter 2021). De gerealiseerde zonnepanelen worden hierdoor gemeten op basis van vierkante meter paneeloppervlak en niet op basis van vermogen. Hierdoor moet er een inschatting gemaakt worden die paneel oppervlak omzet in kWp opgesteld vermogen. In het

begrippenkader RES wordt momenteel uitgegaan van een capaciteit van 215Wp/m². De grens tussen kleinschalig en grootschalig ligt daarmee op 69,76 m². In de gemeente Nieuwkoop waren in 2021 86 daken met meer dan 69,76 m²oppervlak zonnepanelen. Bij elkaar is dit 53.663 m² en naar schatting 11.537,545 kWp. Hiermee realiseert de gemeente Nieuwkoop 12,67% van de doelstelling van 0,02 TWh.

Meer antwoorden op vragen zijn terug te lezen in het Vraag en antwoord blad op Denkmee.